

ретельного аналізу та правильного вибору на кожному з представлених вище етапів, компанія отримує чималі перспективи та поштовх до позитивних змін в операційній діяльності, особливо зважаючи на те, що українська будівельна сфера, зважаючи на свою якість та цінову політику, порівняно з іноземними аналогами може скласти їм реальну конкуренцію.

Використана література:

1. Калініченко Л.Л. Аналіз тенденцій розвитку будівельної галузі та будівельної продукції України / Л.Л. Калініченко, Ю.Р. Сидорова // «Молодий вчений». – 2017. – №4.4. – с.64-68
2. Лісун Я.В. Стратегічний аналіз підприємств будівельної галузі / Я.В. Лісун, М.В. Дячук // Всеукраїнський науково-виробничий журнал Інноваційна економіка. – 2013. – №5. – с.79-83
3. Огородніщук О.Є. Визначення критеріїв при виборі зарубіжних регіональних ринків // Проблеми економіки КПП [Електронний ресурс] – Режим доступу: [http://probl-economy.kpi.ua/pdf/2011\\_18.pdf](http://probl-economy.kpi.ua/pdf/2011_18.pdf)
4. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.

### **Безробіття і зайнятість як об'єкти державного регулювання**

*Зоїдзе Д., к.е.н., доцент кафедри менеджменту і адміністрування  
Національного фармацевтичного університету  
270214@ukr.net*

*Семенова І. В., студентка 2 курсу спеціальності «Адміністративний менеджмент» Національного фармацевтичного університету*

Безробіття є однією з актуальних проблем країн з ринковою економікою. В умовах інтеграції вітчизняної економіки у світовий господарський простір насущність для неї цього явища зростає з кожним днем.

Як повідомляє Державна служба статистики, рівень безробіття в Україні, розрахований за методологією Міжнародної організації праці (МОП) у першому кварталі 2017 р. зріс до 10,1%, або 1,8 млн осіб, порівняно з 9,9% за підсумками 2016 р. (1,77 млн осіб) [1]. Між тим рівень безробіття у Європейському Союзі у червні 2017 р. зафіксовано на рівні 7,7 %, що є найнижчим показником з 2008 р. [2]. Згідно з методологією МОП [3, с. 83], безробітними вважаються особи віком від 15 до 70 років (зареєстровані та незареєстровані у Державній службі зайнятості), які одночасно відповідають трьом основним умовам:

- не є працевлаштованими;
- активно шукали роботу або намагались організувати власну справу впродовж останніх чотирьох тижнів, що передували опитуванню, тобто робили конкретні кроки протягом останніх чотирьох тижнів з метою знайти оплачувану роботу за наймом або на власному підприємстві;
- готові приступити до роботи впродовж двох найближчих тижнів, тобто

почати працювати за плату за наймом або на власному підприємстві.

Отже, соціально-економічним об'єктом дослідження проблеми є працездатне населення України віком від 15 до 70 років, яке з тих чи інших причин не зайняте трудовою діяльністю, або мають намір змінити місце застосування своєї праці.

Головною причиною зростання безробіття в Україні в останні роки стало падіння економіки та відповідне зниження фінансових результатів діяльності підприємств. Частина компаній збанкрутіла, а деякі, щоб запобігти витратам, почали знижувати рівень своїх витрат та оптимізувати штат працівників. Ще одним фактором стало підвищення мінімальної заробітної плати до 3 200 грн. Це змусило підприємців, які не в змозі збільшити свій фонд оплати праці, перевести працівників на неповний робочий день або взагалі на неформальну зайнятість. Також підняття мінімальної заробітної плати вплинуло на діяльність малого бізнесу, що використовує спрощену систему оподаткування [4].

Розробка проблеми безробіття і її теоретичних основ сьогодні пов'язана з такими іменами як А. Сміт, Д. Рікардо, К. Маркс, Дж. М. Кейнс, Т. Мальтус, М. Фрідмен та багато інших. На думку Т. Костенко, в численних дослідженнях даної тематики переважають загальні підходи до безробіття як до проблеми, в яких недостатньо висвітлюється його специфіка у часовому та просторовому аспектах, що ускладнює своєчасне реагування на нього відповідними засобами політики на ринку праці [5, с. 121].

Важливим напрямом державного регулювання економіки є політика зайнятості працездатного населення, оскільки високий рівень зайнятості забезпечує відповідні доходи значної частини населення. Політика зайнятості включає державні заходи щодо регулювання ринку праці, забезпечення ефективної зайнятості населення і запобігання безробіттю. Юридичною основою політики зайнятості в Україні є ЗУ «Про зайнятість населення» (1992 р.).

Державна політика зайнятості в країнах із соціально орієнтованою ринковою економікою розробляється за трьома основними напрямками:

- стимулювання утворення гнучкого ринку праці;
- пасивні заходи впливу на ринок праці (пасивна політика зайнятості);
- сприяння в працевлаштуванні незайнятого населення і надання допомоги в професійній підготовці і перепідготовці (активна політика зайнятості).

Гнучкі форми зайнятості, з одного боку, надають працездатному населенню можливості найбільш прийнятних форм зайнятості або режимів праці з урахуванням індивідуальних потреб працівників, а, з іншої сторони, вони допомагають підприємцям маніпулювати кількістю і якістю робочої сили, що застосовується на підприємствах, виходячи з потреб розвитку виробництва.

До того ж саме гнучкі форми зайнятості дозволяють ефективно вирішувати проблеми праці жінок, студентів та літніх працівників.

Пасивний вплив на ринок праці припускає:

- виплату допомоги у випадку безробіття. Громадяни, що зареєстровані в Центрі зайнятості як безробітні, одержують виплати, розмір яких визначається в залежності від заробітної плати за останній місяць роботи, стажу і кваліфікації;

- матеріальну допомогу слабозахищеним верствам населення;
- страхування з безробіття.

Метою активної політики зайнятості є пряме скорочення числа безробітних. Для реалізації цієї мети державна активна політика зайнятості передбачає розробку програм сприяння зайнятості.

Серед найважливіших напрямів державного регулювання зайнятості на сьогодні як і декілька років тому доцільно виділити наступні [6, с. 860]:

- удосконалення трудового законодавства;
- оптимізація зайнятості;
- розвиток системи соціального партнерства;
- розвиток підприємництва;
- сприяння зростанню рівня реальних доходів населення.

Однак важливо пам'ятати про те, що для вирішення проблем зайнятості в Україні недостатньо тільки розробити державну програму зайнятості, необхідно в цілому продовжити процес формування правової держави і державної економічної політики в інтересах зайнятості.

До основних чинників, що заважають проведенню ефективної державної політики зайнятості в Україні, слід віднести наступні:

- відсутність реального захисту прав громадян. У країні існують загрози як у вигляді державних органів та законодавчої державної політики, так і з боку державних органів, які можуть змінювати ухвалені раніше рішення. Це значним чином відображається на плацевлаштуванні трудової молоді;
- високий рівень корумпованості;
- значний відтік капіталу до офшорних зон, що призводить до зменшення трудового потенціалу країни. Велика кількість працездатного населення мігрує за кордон з метою знайти роботу там. З собою вони вивозять найдорожче – знання, уміння, навички. Разом з цим попит на працю в середині країни знижується;
- невідповідність кваліфікаційного рівня претендентів вакантному місцю;
- недостатня поінформованість громадян, що шукають нове місце працевлаштування.

Таким чином, розв'язання проблем зайнятості вимагає цілеспрямованих, науковообґрунтованих, рішучих та кардинальних дій з боку усіх гілок державної влади, які не обмежуються заходами на ринку праці. Створення сприятливого соціально-економічного клімату в країні в цілому дозволить не тільки подолати безробіття, а й значно підвищить рейтинг самої держави в світовому економічному просторі.

Використана література:

1. Рівень безробіття в Україні перевищив 10 % [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://economics.unian.ua/finance/1997236-riven-bezrobittya-v-ukrajini-perevischiv-10.html> (дата звернення 12.10.2017)

2. Євростат: безробіття в ЄС – рекордно низьке за 10 років [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.ukrinform.ua/rubric-world/2276634-evrostat-bezrobitta-v-es-rekordno-nizke-za-10-rokiv.html> (дата звернення 12.10.2017)

3. Гуць, М. І. Безробіття та фактори, що впливають на його рівень і динаміку / М. І. Гуць // Інформування ринкових відносин в Україні : зб. наук. пр. – К., 2013. – С. 82-87.

4. Безробіття в Україні зростає під впливом економічних факторів та застарілої системи освіти [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bakertilly.ua/news/id1149> (дата звернення 12.10.2017)

5. Костенко, Т. Робота є для кожного! / Т. Костенко // Гуманітарні науки: науково-практичний журнал. – 2009. – № 2 (18). – С. 120-132.

6. Зоїдзе, Д. Р. Деякі напрями удосконалення державної політики зайнятості / Д. Р. Зоїдзе // Економіка: проблеми теорії та практики : зб. наук. пр. Вип. 209. – Том IV. – Дніпропетровськ : ДНУ, 2005. – С. 860-867.

### **Вдосконалення вищої освіти в Україні як один з напрямків державного регулювання соціально-економічного розвитку країни**

*Зоїдзе Д. Р., к.е.н., доцент кафедри менеджменту і адміністрування  
Національного фармацевтичного університету*

*Юрченко М. В., студентка 2 курсу спеціальності «Адміністративний менеджмент»  
Національного фармацевтичного університету*

*270214@ukr.net*

У сучасному суспільстві вища освіта стає одним із визначальних чинників динамічного соціально-економічного розвитку країни: зумовлює зростання якості людського капіталу, генерує нові технологічні ідеї та є запорукою становлення держави в цілому. Для того, щоб українська вища освіта посправжньому ефективно виконувала ці важливі завдання, необхідне її оновлення з урахуванням актуальних світових тенденцій розвитку освіти у широкому соціально-економічному контексті [1].

Високі за світовими мірками витрати на освіту в Україні лише зумовлюють вищий, ніж в інших країнах, відсоток людей з вищою освітою, однак не приводять ні до підвищення показників продуктивності праці, ні до задоволеності роботодавців якістю робочої сили. Історична причина цього – багато років при визначенні витрат на вищу освіту ігнорувалися демографічні тренди, а також реальні потреби економіки в кадрах з певним набором знань та навичок.

Через відсутність гнучкої реакції на демографічні зміни у сфері вищої освіти сформувалася низка диспропорцій. Так, кількість дітей у віці 15-19 років скоротилася протягом 2000-2015 рр. на 41%, а кількість студентів – на 8%.

Поступове скорочення кількості абітурієнтів почалося із запізненням і було дуже повільним. Так, у 2013 р. вищу освіту отримувало 4/5 української молоді. У 2016 р. ситуація не змінилася, оскільки за статистикою вступу до ВНЗ потрапили 80% випускників шкіл порівняно з 50% у 2000 р.

Через це існує суттєвий розрив між вимогами роботодавців та рівнем освіти в Україні. 30% українців відчувають, що мають вищий рівень освіти, ніж потрібно для виконання роботи.